

Nr 438

Av herrar **Magnusson** och **Svärd**, *angående viss ändring av bestämmelserna i 32 § kommunalskattelagen och 33 § taxeringsförordningen.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 160 till 1955 års riksdag beslöt riksdagen viss ändring av bl. a. 33 § taxeringsförordningen i syfte att för taxeringsmyndigheterna möjliggöra en effektivare kontroll av avgivna självdeklarationer. Ändringen innebar att en vidgad uppgiftsskyldighet ålades arbetsgivare. Obligatoriskt uppgiftslämnande skulle sålunda ske rörande varje ersättning till anställd, oavsett huruvida denna utgått kontant eller såsom naturaförmån samt oavsett om densamma utgjort ersättning för kostnader som mottagaren haft att bestrida. Därest mottagaren haft att erlagga vederlag för åtnjuten naturaförmån, skulle uppgift om förmånen och vederlaget lämnas.

På grundval av den anförda bestämmelsen utarbetade riksskattenämnden ett formulär avseende de uppgifter vilka kunde anses innefattas under lagens bestämmelser.

Offentliggörandet av det av riksskattenämnden utfärdade nya formuläret föranledde en interpellation vid 1955 års höstriksdag. Under den i samband därmed uppkomna debatten förklarade finansministern (prot. AK nr 28) som sin personliga mening, att "det ifrågavarande formuläret framstår som väl detaljbetonat och därför inte ligger helt i linje med strävandena att nå förenklingar". Han ansåg det emellertid vara för tidigt att uttala sig om dess resultat i praktisk användning.

Riksskattenämnden har sedermera utfärdat "Anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna". Däri framhålles bl.a., att obligatorisk uppgiftsskyldighet skall anses föreligga då "förmånen kan anses innebära att mottagaren besparas en kostnad, som eljest skulle uppstått för honom". Å andra sidan uttalas, att "vad angår naturaförmåner bör, för att obligatorisk uppgiftsskyldighet skall anses föreligga, krävas att förmånen icke är bagatellartad". Nämnden ansåg emellertid att förevarande fråga icke blivit slutgiltigt löst genom den utfärdade anvisningen och anmälde därför i skrivelse den 9 december 1955 till finansministern ärendet för den utredning samt de vidare åtgärder vartill anledning kunde finnas.

De berörda nya bestämmelserna i 33 § taxeringsförordningen har sin grund i kommunalskattelagens stadganden i 32 §. Sålunda skall enligt punkten 3 av anvisningarna till 32 § såsom intäkt upptagas värdet av de förmåner den skattskyldige åtnjuter, därest han icke skulle varit berättigad

att åtnjuta avdrag för utgifterna för förmånernas förvärvande för den händelse han själv förskaffat sig dem. Vidare skall enligt fjärde punkten av samma anvisningar ersättning, vilken anvisas för vissa med tjänsten föränade kostnader som av den skattskyldige måste bestridas, upptagas som intäkt i deklarationen, medan de omkostnader som skall bestridas därmed får avdragas såsom omkostnader för tjänsten eller uppdraget.

Med utgångspunkt från dessa grundstadganden ter sig den företagna preciseringsen i 33 § taxeringsförordningen av uppgiftsskyldigheten såsom i och för sig väl motiverad. Det finns enligt vår mening det oaktat anledning att göra erinringar mot den omfattning i vilken uppgifter sålunda skall avlämnas av arbetsgivare. Det kan ifrågasättas huruvida de nya bestämmelserna är ägnade att medföra förhöjd effektivitet av taxeringskontrollen i sådan omfattning att detta uppväger de nackdelar som uppstår i form av ökade administrativa bördor för de uppgiftsskyldiga. I de allra flesta fall saknas anledning till antagandet att den ersättning den skattskyldige erhåller för av honom bestridda omkostnader skulle överstiga de verkliga kostnaderna. Arbetsgivaren har själv intresse av att icke ge för hög ersättning. Den kontroll han utövar måste vara effektivare än den taxeringsnämnderna kan åstadkomma. För dessa måste det i praktiken vara i det närmaste ogörligt att så lång tid efter det utgiften verkställts kontrollera, om den avsett kostnader som i verkligheten icke bort hänföras till tjänsten. I normalfallet kan därför uppgifter om de i sådant sammanhang utgivna ersättningarna icke tjäna något rimligt fiskaliskt syfte. Endast om man har anledning antaga, att arbetsgivaren avsiktligt utger ersättning utöver vad som motsvarar de faktiska omkostnaderna i syfte att undanhålla taxeringsmyndigheterna viss den anställdes inkomst, fyller den ifrågavarande uppgiftsskyldigheten någon funktion. Råder det sålunda någon form av intressegemenskap mellan den uppgiftsskyldige och den anställde, kan obligatorisk uppgiftsskyldighet rörande utgivna omkostnadsersättningar vara motiverad. I övrigt borde det vara tillräckligt med den möjlighet taxeringsmyndigheterna har att få fram uppgifter efter förfrågan. Enligt vår mening bör därför en ändring av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen komma till stånd, åtföljd av motsvarande ändring av 33 § taxeringsförordningen.

Vad angår de fall då den skattskyldige åtnjuter smärre naturaförmåner av sin arbetsgivare utan att härför behöva utge någon ersättning eller i varje fall icke full ersättning, kan ett konsekvent fullföljande av bestämmelserna i 33 § taxeringsförordningen leda till ett orimligt merarbete för såväl uppgiftsskyldiga som taxeringsmyndigheter utan att någon eller någon nämnvärd vinst göres från fiskalisk synpunkt. Riksskattenämnden har visserligen uttalat, att förmåner som motsvarar endast smärre belopp ej skulle behöva uppgivas. Något faktiskt stöd härför synes emellertid ej kunna hämtas ur 33 § taxeringsförordningen. Ett undantag av angiven art borde

rätteligen göras genom ändringar i kommunalskattelagen och icke åstadkommas i administrativ ordning. Även här finns alltså anledning att ta upp bestämmelserna i anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen till omprövning. En lämplig utväg kan måhända vara att fastställa visst minimibelopp för att förmånen skall uppgivas. En sådan anordning skulle väl överensstämma med de förenklingssträvanden på beskattningens område som kommit till uttryck under senare år.

Det synes oss som om överväganden av den art vi här redovisat varit vägledande även för riksskattenämnden, då denna i sin skrivelse den 9 december 1955 anmälde samma fråga till finansministern för den utredning samt de vidare åtgärder vartill anledning kunde finnas. Även enligt vår mening bör en utredning komma till stånd. Denna bör bedrivas så skyndsamt att förslag till ändrad lydelse av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen och 33 § taxeringsförordningen kan föreläggas senast 1957 års riksdag.

Under åberopande av vad här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t efter den utredning som härför kan anses erforderlig måtte snarast och senast 1957 förelägga riksdagen förslag till sådan ändring av 32 § kommunalskattelagen och 33 § taxeringsförordningen, att skatteplikt respektive uppgiftsskyldighet endast skall föreligga beträffande ersättning för kostnader som bestritts i tjänsten då någon intressegemenskap kan anses föreligga mellan uppgiftsskyldig och skatteskyldig samt beträffande åtnjutna naturaförmåner då värdet härav överstiger visst minimibelopp.

Stockholm den 26 januari 1956

Tage Magnusson

G. Svärd
